

Karadeniz Teknik Üniv. İ.İ.B.F. Ölçeğinde Akademik Görünüm ve Muhasebe Eğitiminin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma

Yrd. Doç. Dr. Abdulkerim DAŞTAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Karadeniz Teknik Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin öğretici ve öğrenciler açısından genel değerlendirmesi ile öğrencilerin muhasebe eğitime yönelik değerlendirmelerini esas almaktadır. Çalışmada istenen değerlendirmenin yapılabilmesi için anket yöntemine başvurulmuş ve öğrencilerden 2.451'ine ulaşılmıştır. Öğrencilerin demografik özellikleri, okudukları bölümleri tercih nedenleri, eğitimleriyle ilgili memnuniyet düzeyleri, mezuniyet sonrası beklentileri ve aldıkları muhasebe eğitiminin beklentilerini karşılama durumu araştırmanın içeriğini oluşturmaktadır. Muhasebe eğitiminde kaliteli bilgi üretecek bireyleri yetiştirme sorumluluğu günden güne artmaktadır. Anketlerden elde edilen bilgiler ışığında, sözkonusu sorumluluğun Karadeniz Teknik Üniversitesi –İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde yerine getirilebilmesi için öğrencilerce ortaya konan memnuniyetsizlik yaratan durumların üniversite ve fakülte yönetimleri ile öğretim elemanlarınca değerlendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması önem kazanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe eğitimi, KTÜ- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, muhasebe öğretici ve öğrencisi.

Abstract (A Research for the evaluation of accounting education and academic Outlook in the Karadeniz Technical University Faculty of Economics and Administrative Sciences)

This study is basically about instructors and students of Faculty of Economics and Administrative Sciences - Karadeniz Technical University and about assessment of students on value of accounting education. For the study to reach the desired goals, it is used the questionnaire method. 2 451 students answered the questionnaire. The scope of this study includes, students' demographic characteristics, factors influenced their faculty choice, their satisfaction level of current accounting education system, their expectation about after graduate and whether accounting education meet their expectation or not. The responsibility of teaching person producing quality knowledge in accounting education has been gaining importance day by day. Based upon the findings, to commit that responsibility in accounting education, it gains more importance for university and faculty management and instructors to evaluate and get necessary precaution to get over unsatisfied situation about accounting education in Karadeniz Technical University- Economics and Administrative Sciences.

Key Words: Accounting education, KTU - Faculty of Economics and Administrative Sciences, instructor and student of accounting.

Giriş

Muhasebe eğitimi; işletme kararlarına yararlı bilgilerin saptanması, toplanması, ölçülmesi, işlenmesi, doğruluğunun denetlenmesi, raporlar halinde özetlenmesi ve

raporlanan bilgilerin karar alma aşamalarında nasıl kullanılacağı konusunda öğrencilerin bilgilendirilmesi ve bu bilgilerin uygulanması konusunda öğrenci yeteneğinin geliştirilmesi süreci (AYSAN, 1979, s.254) olarak tanımlanabilir.

“Bilgi”, “işletme kararları”, “öğrenci bilgi ve yeteneğinin geliştirilmesi” muhasebe eğitimi için yapılan tanımda öne çıkan unsurlardır. Felsefi açıdan “bir ışık”, “bir kılavuz” ve “yol gösterici” olarak ele alınan bilginin, sahibine güç ve değer kattığı bilinen bir gerçektir. Bilgi, aynı zamanda yoğun rekabet ortamlarında işletmelerin sahip oldukları kaynakları daha etkin bir biçimde kullanmalarını sağlayan en önemli araçtır. Bilgiye en kısa sürede ulaşma ve ulaşılan bilginin en etkin biçimde kullanımı teknoloji ile bütünleşen bilişim çağının eğitim anlayışının ortaya koyduğu neticedir. Bu anlayış öğrenciler için “öğrenmeyi-öğrenme”, öğretmenler içinse “öğrenmeyi öğretme”yi temel alan pedagojik yaklaşımların oluşturulmasını “hayat boyu öğrenme” felsefesi ile ortaya koymaktadır (DEMİRKAN, 2004, s.52, DOYLEZ, 1993, s.80)

İşletme ile ilgili finansal nitelikteki bilgilerin tam, doğru, tarafsız ve kaliteli bir şekilde sunulmasını sağlayabilecek muhasebe elemanlarına duyulan ihtiyacın gün geçtikçe arttığı bir ortamda muhasebe öğrencilerinin mesleki bilgi ve yeteneklerinin geliştirilmesi önemli hale gelmektedir. Kuşkusuz bu noktada öğrencilerin aldıkları muhasebe eğitiminin kalitesi temel belirleyici konumdadır. Bu çerçevede kaliteli eğitim, kaliteli muhasebeci, kaliteli muhasebe bilgisi ve etkin işletme kararı muhasebe eğitiminin önemi olarak ortaya çıkmaktadır (DAŞTAN, 2008, s.37).

Kaliteli bilgi ve etkin işletme kararı çerçevesinde önemi her geçen gün artan muhasebe eğitimine yönelik ele alınan bu çalışma “Karadeniz Teknik Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nin genel öğrenci profili ile muhasebe eğitiminin yapısı, kalite düzeyi ve geliştirilmesini” incelemeyi amaçlamaktadır. Genelde daha kaliteli bir eğitim, özelde ise daha kaliteli muhasebe eğitimine katkı sağlayacağı umularak ele alınan bu çalışma, Karadeniz Teknik Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğretici ve öğrencilerine yönelik genel görünümünün ardından öğrencilere yönelik hazırlanmış

anketin değerlendirilmesini kapsamaktadır. Öğrencilerin demografik özellikleri, okudukları bölümleri tercih nedenleri, eğitimleriyle ilgili memnuniyet düzeyleri, mezuniyet sonrası beklentileri ve aldıkları muhasebe eğitiminin beklentilerini karşılama durumu ankete dayalı araştırmanın içeriğini oluşturmaktadır.

1. Karadeniz Teknik Üniversitesi – İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

10. Genel Açıklama: Kısa Tarihçe

Karadeniz Teknik Üniversitesi, 20.05.1955 tarih ve 6594 sayılı Kanun’la kurulmuştur. İstanbul ve Ankara illeri dışında kurulan ilk üniversite özelliğini taşıyan Karadeniz Teknik Üniversitesi eğitim-öğretime 2 Aralık 1963 tarihinde başlayabilmiştir. Bugün 16 fakülte, bir konservatuvar, 4 yüksekokul, 10 meslek yüksekokulu, 3 enstitü ve 16 araştırma merkezine sahip olan üniversitenin 1 828 akademik personel ve yaklaşık 37 bin öğrencisi bulunmaktadır (<http://www.ktu.edu.tr/kurulus.php>).

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ise 20.06.1978 tarih ve 2151 sayılı Kanun’la oluşturulan Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (TİTİA)’nin 20.07.1982 tarih ve 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile fakülte haline dönüştürülmesi ile kurulmuştur. İlk Akademi Başkanlığını Prof. Dr. Mehmet YAZICI (1979-1982)’nin yürüttüğü TİTİA, İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin öğretim üyeleri arasında seçilen altı öğretim üyesinin (Prof. Fikret ÖCAL, Prof. Dr. Mehmet Yazıcı, Prof. Dr. İsmail ÖZARSLAN, Prof. Dr. Ali Sait YÜKSEL, Doç. Dr. Vural AKARÇAY, Doç. Dr. Ahmet Hayri DURMUŞ) oluşturduğu kurul tarafından 1979 yılında eğitim öğretime başlamıştır. 1979-1980 eğitim-öğretim yılında 100’ü Trabzon Ticaret Lisesi, 100’ü Türkiye genelinde diğer liselerden olmak üzere toplam 200 öğrenciyi ön kayıtla alan TİTİA’nın 1981 – 1982 öğretim yılı öğrenci sayılarına ilişkin durum aşağıdaki gibidir (MUFAD, 2000, sayı:6, ss.98-103).

Tablo 1: TİTİA 1981-1982 Öğretim Yılı Bölümler İtibariyle Öğrenci Sayıları

Bölümler	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	Kız	Erkek	Toplam
İktisat	172	43	6	41	180	221
İşletme	206	67	54	59	268	327
Toplam	378	110	60	100	448	548

11. KTÜ- İİBF Öğretim Elemanı Görünümü

KTÜ – İİBF'nin 15.01.2009 tarihi itibarıyla öğretim elemanı genel görünümü Tablo 2'de yer almaktadır. Tablo 2'de görüleceği üzere en fazla öğretim üye ve

elemanına sahip bölüm İşletme Bölümü, anabilim dalında ise Muhasebe ve Finansman Anabilim Dalıdır. Unvanlar açısından bakıldığında ise Y. Doçentlerin fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 2: KTÜ – İİBF Öğretim Elemanı Genel Görünümü (15.01.2009)

Bölüm	İktisat Bölümü					İşletme Bölümü				Maliye Bölümü			Diğer Bölümler			TOPLAM-İİBF											
	Unvan	Cinsiyet	İktisat Politikası	İktisat Teorisi	İktisadi Gelişme ve Uluslararası İktisat	İktisat Tarihi	Toplam-İktisat Bölümü	Muhasebe ve Finansman	Yönetim ve Organizasyon	Üretim Yönetimi ve Pazarlama	Ticaret Hukuku	Sayısal Yöntemler	Toplam-İşletme Bölümü	Maliye Teorisi	Bütçe ve Mali Planlama		Mali İktisat	Mali Hukuk	Toplam-Maliye Bölümü	Uluslararası İlişkiler Bölümü	Çalışma Eko.ve End. İlişkileri Böl.	Ekonometri Bölümü	Kamu Yönetimi Bölümü				
Profesör	Bayan		1																							1	
	Bay		2		2	1	5	4	1			5	1		1	1		3	1		4						18
Doçent	Bayan																										
	Bay		1	2	2		5	2	1	1	1	5							3	1		4					18
Y.Doçent	Bayan								2	1		3										1					4
	Bay		1	1			2	4		4	1	9	2	1	1	1		5	3	3	2	2					26
Öğr. Görv.	Bayan																		3								3
	Bay						2		1			3			1			1		1							5
Arş. Görv.	Bayan																		2	1	2						5
	Bay			1			1	1				1							1	1		1					5
Arş. Görv. SBE	Bayan						4					2							1								7
	Bay						7					10															17
Toplam							25	13				38						9	14	7	9	7				109	

Tablo 2'de diğer bölümler başlığı altında yer alan bölümlerin anabilim dalı bazında öğretim elemanı dağılımı ise Uluslararası İlişkiler(Devletler Hukuku: 2, Siyasi Tarih: 5, Uluslararası İlişkiler: 7), Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri

(Çalışma Ekonomisi: 1, Yönetim ve Çalışma Psikolojisi: 1, Yönetim ve Çalışma Sosyolojisi: 3, İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku: 1), Ekonometri(Yöneylem: 3, Ekonometri: 1, İstatistik: 1), Kamu Yönetimi(Siyaset ve Sosyal Bilimler: 2, Yöne-

tim Bilimleri: 1, Hukuk Bilimleri: 3, Kentleşme ve Çevre Sorunları: 1) şeklindedir. Öteyandan Sosyal Bilimler Enstitüsü (SBE)'ne bağlı araştırma görevlilerine, anabilim dalı bazında görevlendirilmeleri olmadığından bölümler bağlamında yer verilmiştir.

Tablo 3'te ise öğretim elemanlarının kişisel ve ailevi durumlarına yer verilmiştir. Tablo 3'te görüleceği üzere öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%71)'i evli olup ağırlıklı olarak iki çocuk sahibidir.

Yaş açısından bakıldığında ise çoğunluğun 31-40 yaş diliminde yer aldığı görülmektedir.

Fakültede birbirleriyle evli öğretim elemanlarının dağılımı ise üç çift öğretim elemanı (iki profesör; doçent-öğretim görevlisi; iki araştırma görevlisi) şeklindedir. Fakülte öğretim elemanlarının üniversite içerisinde diğer fakültelerde görevli öğretim elemanı ile evli olmadığı görülmüştür.

Tablo 3: KTÜ - İİBF Öğretim Elemanı Kişisel ve Ailevi Durumu

Unvan	Cinsiyet	Medeni Durum - Çocuk Sayısı								Toplam	Yaş Durumu				
		Bekar	Evli	Çocuksuz	1 Çocuk	2 Çocuk	3 Çocuk	4 çocuk	5 çocuk		20 - 25	26 - 30	31 - 40	41 - 50	51 - 60
Profesör	Bayan		1			1				1				1	
	Bay		18			12	4	1	1	18			1	10	7
Doçent	Bayan									0					
	Bay	1	17	2	3	11	1			18			9	9	
Y.Doçent	Bayan	2	2	1	1					4			4		
	Bay	6	20	4	5	9	1	1		26			21	5	
Öğr. Görv.	Bayan	2	1	1						3		2	1		
	Bay	1	4	1	1	1	1			5			3	2	
Arş. Görv.	Bayan	2	3	2	1					5		4	1		
	Bay	4	1		1					5		3	2		
Arş. Görv. SBE	Bayan	6	1	1						7		7			
	Bay	8	9	6	3					17		15	2		
	Toplam	32	77	18	15	34	7	2	1	109	0	31	44	27	7

12. KTÜ- İİBF Öğrenci Görünümü

KTÜ - İİBF'nin 15.01.2009 tarihi itibarıyla öğrenci genel görünümü Tablo 4'te yer almaktadır. Tablo 4'te öne çıkan unsurlar olarak; İşletme Bölümü'nün diğer bölümlere göre daha çok öğrenciye sahip olduğu, cinsiyet açısından öğrenci sayılarının birbirine yakın olduğu, normal öğretim öğrencilerinin, II. öğretim öğrencilerinden

fazla olduğu, beklemeli öğrencilerin, toplam öğrencilerin yaklaşık % 25'i oranında olduğu, beklemeli öğrencilerde erkeklerin (% 29), kızlardan (% 19) daha fazla olduğudur. Öğrenci sayıları ve sınıflar açısından bakıldığında ise birinci sınıf toplamının yüksek olduğu görülmektedir. Bu durumun öğrenci alımındaki kontenjan artırımından kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 4: KTÜ – İİBF Öğrenci Genel Görünümü (15.01.2009)

Bölüm	Program	Hazırlık			1. Sınıf			2. Sınıf			3. Sınıf			4. Sınıf			Beklemeli			Toplam		
		Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam
İktisat	Normal				105	89	194	106	82	188	94	103	197	67	89	156	92	150	242	464	513	977
	II. Öğretim				96	91	187	75	78	153	67	53	120	56	105	161	111	176	287	405	503	908
	Toplam				201	180	381	181	160	341	161	156	317	123	194	317	203	326	529	869	1016	1885
İşletme	Normal				106	116	222	88	98	186	109	89	198	70	91	161	81	158	239	454	552	1006
	II. Öğretim				115	100	215	87	66	153	74	59	133	67	93	160	93	167	260	436	485	921
	Toplam				221	216	437	175	164	339	183	148	331	137	184	321	174	325	499	890	1037	1927
Maliye	Normal				104	100	204	95	87	182	95	90	185	69	79	148	72	105	177	435	461	896
	II. Öğretim				103	94	197	83	69	152	69	54	123	70	84	154	119	145	264	444	446	890
	Toplam				207	194	401	178	156	334	164	144	308	139	163	302	191	250	441	879	907	1786
Uluslararası İlişkiler	Normal	44	44	88	39	24	63	38	41	79	12	13	25	23	25	48	14	43	57	170	190	360
	II. Öğretim				46	26	72													46	26	72
	Toplam	44	44	88	85	50	135	38	41	79	12	13	25	23	25	48	14	43	57	216	216	432
Çalışma Eko. ve Endüstri İlişkileri	Normal				46	23	69	39	14	53	47	11	58	30	21	51	44	36	80	206	105	311
	II. Öğretim				41	21	62													41	21	62
	Toplam				87	44	131	39	14	53	47	11	58	30	21	51	44	36	80	247	126	373
Ekonometri	Normal				43	26	69	27	22	49	32	24	56	26	30	56	36	53	89	164	155	319
	II. Öğretim				29	33	62													29	33	62
	Toplam				72	59	131	27	22	49	32	24	56	26	30	56	36	53	89	193	188	381
Kamu Yönetimi	Normal	34	43	77	34	17	51	34	28	62	15	22	37	21	29	50	12	30	42	150	169	319
	II. Öğretim				37	25	62													37	25	62
	Toplam	34	43	77	71	42	113	34	28	62	15	22	37	21	29	50	12	30	42	187	194	381
Toplam	Normal	78	87	165	477	395	872	427	372	799	404	352	756	306	364	670	351	575	926	2043	2145	4188
	II. Öğretim	0	0	0	467	390	857	245	213	458	210	166	376	193	282	475	323	488	811	1438	1539	2977
	Toplam	78	87	165	944	785	1729	672	585	1257	614	518	1132	499	646	1145	674	1063	1737	3481	3684	7165

Öteyandan Tablo 2'deki öğretim elemanı ile Tablo 4'teki öğrenci sayıları karşılaştırıldığında öğretim elemanı başına

düşen öğrenci sayıları aşağıdaki gibi ortaya çıkmaktadır.

Bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı	:	7165/67	=	107
Bir öğretim elemanına düşen öğrenci sayısı (SBE hariç)	:	7165/85	=	82
Bir öğretim elemanına düşen öğrenci sayısı (SBE dahil)	:	7165/109	=	66

2. KTÜ – İİBF Muhasebe Eğitiminin Değerlendirilmesine Yönelik Araştırma

20. Araştırmanın Amacı

Araştırmada, KTÜ-İİBF'de öğrenim gören öğrencilerin genel görünümelerini ortaya koymak ve bölümler bazında muhasebe eğitiminin düzeyi, öğrencilerin muhasebe eğitimi ile ilgili görüşleri ve gelecekteki

beklentileri ile muhasebe eğitiminin bu beklentileri karşılama düzeyi hakkında öğrenci yaklaşımının incelenmesi amaçlanmıştır.

21. Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Araştırmada hedeflenen genel amaca ulaşmak için öğrencilere yönelik anket çalışması yapılmıştır. Ankette genel ola-

rak aşağıdaki hususlara yönelik bilgiler elde edilmeye çalışılmıştır.

- Öğrencilerin cinsiyet, yaş, doğum yeri, bölüm, sınıf, mezun olunan lise ve yabancı dil durumu,
- Bölüm tercih sırası ve nedeni/leri,
- Eğitimle ilgili memnuniyet düzeyi, özellikle muhasebe eğitimi ve kalitesi ile ilgili kanaat, mezuniyet sonrası iş bulabilme düşüncesi ve bu alanda muhasebe eğitim düzeyinin yeterliliği,
- Mezuniyet sonrası lisansüstü eğitim isteği,
- Barınma ve aile durumu.

22. Araştırmanın Bulguları ve Bulguların Değerlendirilmesi

Araştırmaya yönelik bulguların değerlendirmesinden önce çalışma ile ilgili şu hususun belirtilmesi yararlı olacaktır. Yüz yüze görüşme, öğretim elemanı ve öğrencilerin yardımlarıyla elde edilen anket formlarından değerlendirmeye alınanların sayısı 2 451'dir. Kayıtlı öğrencinin yaklaşık % 34'üne tekabül eden anket formlarından 1 373'ü kız (% 56), 1 078'i ise erkek (% 44) öğrenciler tarafından doldurulmuştur. Ancak tüm dikkatlere rağmen bazı anket formlarında bir kısım soruların boş bırakıldığı veya cevaplandırılmadığı

tespit edilmiştir. Bu nedenle bulguların değerlendirmede mutlak sayı olan 2 451 yerine boş bırakılan kısımların elimine edilmesi suretiyle ortaya çıkan rakama göre analiz yapılmıştır. Analizlerde SPSS (Statistic Program For Social Sciences-Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı)'den yararlanılmış ve frekans analizi yöntemiyle bulgular değerlendirilmiştir.

Aşağıda Tablo 5'te ankete katılan öğrencilerin bölüm-sınıf ve cinsiyet açısından dağılımı yer almaktadır.

Tablo 5'te görüldüğü gibi bütün bölümler düzeyinde ankete katılım sağlanmıştır. Bölümler açısından bakıldığında en yüksek katılımın sırasıyla İşletme Bölümü (% 36,6), Maliye Bölümü (% 34,8) ve İktisat Bölümü (% 15,6) olarak gerçekleştiği; üç bölümün toplam oranının ise yaklaşık % 87 olduğu görülmektedir. Bu durum özellikle muhasebe eğitimi ile ilgili analizlerde öğrenci yaklaşımının incelenmesini anlamlı kılacak düzeyde görülebilir. Öteyandan öğrencilerin buldukları sınıflar açısından bakıldığında ise sırasıyla 3.sınıf(% 28), 1.sınıf(% 26), 2.sınıf(% 25), 4.sınıf(% 13) ve beklemeli öğrenciler(% 7) olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Ankete Katılan Öğrencilerin Bölüm - Öğretim Türü - Sınıf ve Cinsiyet Açısından Dağılımı

Sınıf	Cinsiyet	İktisat Bölümü		İşletme Bölümü		Maliye Bölümü		Uluslararası İlişkiler		Çalış. Eko. ve End. İlişkileri		Ekonometri Bölümü		Kamu Yönetimi		Toplam		Yüzde	
		Normal	İi.Öğretim	Normal	İi.Öğretim	Normal	İi.Öğretim	Normal	İi.Öğretim	Normal	İi.Öğretim	Normal	İi.Öğretim	Normal	İi. Öğretim	Toplam			
1	Kız	4	1	79	87	71	69	4			20		6	2		160	183	343	14,87
	Erkek	5	2	59	68	63	42	4			13		1	0		131	126	257	11,14
2	Kız	25	18	67	41	77	70	1		29		22		3		224	129	353	15,30
	Erkek	15	11	57	23	53	43	0		11		18		1		155	77	232	10,06
3	Kız	76	59	69	56	49	36	2	2	9	1	16		8		229	154	383	16,60
	Erkek	64	37	50	32	45	17	0	0	2	0	11		11		183	86	269	11,66
4	Kız	11	2	25	23	25	19	4	1	13	0	16		8		102	45	147	6,37
	Erkek	9	8	22	35	21	22	0	1	12	1	16		10		90	67	157	6,81
5 +	Kız	3	4	6	11	18	13	0	0	4	0	4	0	1		36	28	64	2,77
	Erkek	2	4	13	21	26	23	0	0	5	0	8	0	0		54	48	102	4,42
Toplam		214	146	447	397	448	354	15	4	85	35	111	7	44	0	1364	943	2307	100,00
Yüzde		9,28	6,33	19,38	17,21	19,42	15,34	0,65	0,17	3,68	1,52	4,81	0,30	1,91	0,00	59,12	40,88	100,00	

Aşağıda Tablo 6'da bölümler bazında muhasebe derslerinin ders programındaki yeri görülmektedir. Tablo 6'da görüleceği üzere beklemeli öğrencilerle birlikte 4.sınıf öğrencileri ile maliye ve işletme

bölümleri açısından 3.sınıf öğrencilerinin muhasebe eğitimi ile ilgili genel kanaat ortaya koyabilecekleri kabul edilebilir. Ankete katılan öğrencilerin yaklaşık % 45'i bu aşamadır.

Tablo 6: KTÜ – İİBF’de Bölümler Bazında Muhasebe Dersleri Açısından Ders Programı (2008-2009)

Sınıf	Bölüm	İktisat	İşletme	Maliye	Çalışma Eko. ve Endüstri İlişkileri	Ekonometri	Kamu Yönetimi
1.	Güz		Muhasebe-I (4+0)				
	Bahar		Muhasebe-II (4+0)	Muhasebe -I (4+0)			
2.	Güz		Şirketler Muh. (3+0)	Muhasebe-II (4+0)	Muhasebe-I (4+0)	Muhasebe-I (4+0)	Muhasebe-I (3+0)
	Bahar		Maliyet Muh. (4+0)	Ortaklıklar Muh. (4+0)	Muhasebe-II (4+0)	Muhasebe-II (4+0)	Muhasebe-II (3+0)
3.	Güz	Muhasebe-I (4+0)	Muhasebe Org.(3+0)				
	Bahar	Muhasebe-II (4+0)	Bilgisayarlı Muh. (3+0) Banka Muh. (3+0) Enflasyon Muh. (3+0)	Maliyet Muh. (4+0)			
4.	Güz	Maliyet Muh. (3+0)	Muh Denetimi (4+0) Yönetim Muh. (3+0)	Muhasebe Org. (3+0)			
	Bahar	Şirketler Muh. (3+0) Bilgisayarlı Muh (3+0)		Bilgisayarlı Muh. (3+0)	Bilgisayarlı Muh. (3+0)	Bilgisayarlı Muh. (3+0)	

Not: Alt dolgu ile vurgulanan dersler seçmeli, diğer dersler zorunludur.

Aşağıda Tablo 7’de ankete katılan öğrencilerin sınıf ve cinsiyetleri açısından yaş- doğum yeri, mezun olunan lise ve yabancı dil durumları yer almaktadır.

Tablo 7’de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin en küçüğü 17, en büyüğü 34 yaşında, ortalama öğrenci yaşınının 21-22 düzeyinde olduğu görülmektedir.

Ankete katılan öğrencilerin yaklaşık % 49’unun Karadeniz Bölgesi doğumlu, % 20’sinin ise Üniversitenin bulunduğu şehirden olduğu görülmektedir. Tablo 7’de, öğrencilerin bütün bölgelerden geldiği görülmekle birlikte, İç Anadolu ve Mar-

mara bölgelerinin sırasıyla Karadeniz Bölgesini takip ettiği görülmektedir. Öğrencilerin ağırlıklı olarak düz lise(% 65) çıkışlı oldukları, buna karşın ticaret ve meslek lisesi çıkışlı öğrenci sayısının çok düşük olduğu görülmektedir. Bu durum öğrencilerin muhasebe ile ilk kez üniversitede tanıştıklarını ortaya koymaktadır. Anadolu ve Süper Lise çıkışlılığın ise ilk sınıflarda daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Bu duruma neden olarak son yıllardaki düz liselerin süper liseye dönüştürülmesi gösterilebilir.

Tablo 7: Ankete Katılan Öğrencilerin Yaş-Doğum Yeri Mezun Oldukları Lise ve Yabancı Dil Açısından Dağılımı

Sınıf	Cinsiyet	Yaş Durumu			Doğum Yeri Durumu - Bölge									Mezun Olunan Lise					Yabancı Dil		
		En Küçük Yaş	En Büyük Yaş	Ortalama Yaş	Akdeniz	Ege	Marmara	İç Anadolu	Doğu Anadolu	Güneydoğu Anadolu	Karadeniz		Toplam	Düz Lise	Ticaret Lisesi+ Meslek Lisesi	Anadolu Lisesi + Süper Lise + Diğer	Toplam	İngilizce	Fransızca	Almanca	
											Trabzon	Diğer									
1	Kız	17	25	19	28	6	37	61	26	4	59	121	342	196	7	137	340	343	90	100	
	Erkek	17	25	19	16	10	20	52	21	10	47	82	258	163	4	89	256	258	74	90	
2	Kız	17	26	20	26	23	40	62	22	14	71	93	351	255	3	95	353	350	71	72	
	Erkek	18	26	20	17	14	22	47	34	7	37	53	231	175	0	56	231	232	71	75	
3	Kız	19	25	21	17	17	55	55	19	10	103	104	380	257	10	114	381	381	53	55	
	Erkek	19	25	21	18	10	33	50	26	11	56	64	268	199	5	65	269	269	70	71	
4	Kız	20	26	22	12	6	15	23	8	4	23	55	146	70	9	67	146	146	12	12	
	Erkek	20	26	22	7	8	25	24	21	5	31	36	157	88	5	64	157	154	21	24	
5 +	Kız	21	30	24	6	7	10	3	3	1	13	19	62	23	3	35	61	61	10	14	
	Erkek	21	34	24	7	3	17	15	8	2	19	28	99	65	1	33	99	100	17	25	
Toplam					154	104	274	392	188	68	459	655	2294	1491	47	755	2293	2294	489	538	
Yüzde					6,7	4,5	11,9	17,1	8,2	3,0	20,0	28,6	100,0	65,0	2,0	32,9	100,0	93,6	20,0	22,0	

Öğrencilerin sahip oldukları yabancı dil açısından bakıldığında ise toplam öğrencilerin yaklaşık % 94'ünün İngilizce, yine toplam öğrencilerin % 20'sinin Fransızca, % 22'sinin ise Almancayı işaretledikleri görülmektedir. Sayısal olarak ortaya çıkan bu duruma öğrencilerin aynı anda birden fazla yabancı dil işaretlemeleri neden olmuştur. Öteyandan İngilizceyi belirten öğrenciler yabancı dil seviyesi

olarak "orta" seçeneğini; Fransızca ve Almanca olarak belirtenler ise ağırlıklı olarak "kötü" –"çok kötü" seçeneğini işaretlemişlerdir. Özet olarak öğrencilerin ağırlıklı olarak orta seviyede İngilizceye sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

Aşağıda Tablo 8'de ankete katılan öğrencilerin okudukları bölümlerini tercih sırası ile nedenleri yer almaktadır.

Tablo 8: Ankete Katılan Öğrencilerin Bölüm Tercih Sırası ve Tercih Nedenleri Açısından Dağılımı

Cinsiyet	Tercih Nedeni ->					Kamu Sektöründe							Özel Sektörde							Toplam
	Bölüm Tercih Sırası					İdari Hakim Olmak	Kaymakam olmak	Müfettiş Olmak	Denetmen-Kontrolör Olmak	İMKB-SPK Uzmanı olmak	Memur Olmak	Bir İşletmede Yönetici Olmak	Bir İşletmede Muhasebeci Olmak	SMMM Olmak	Bankada Çalışmak	Sigorta İşletmelerinde Çalışmak	Kendi İşletmeyi Kurmak	Alimin İsteği İçin Okumak	Bir Fakülte Bitirmiş Olmak	
	1-5	6-10	11-15	16-20	21 +															
Kız	362	300	297	227	128	215	61	153	180	57	245	1	48	35	128	4	46	15	22	1210
Erkek	325	236	214	168	97	131	108	139	134	43	130	0	31	40	39	4	61	30	23	913
Toplam	687	536	511	395	225	346	169	292	314	100	375	1	79	75	167	8	107	45	45	2123
Yüzde	29,2	22,8	21,7	16,8	9,6	16,3	8,0	13,8	14,8	4,7	17,7	0,0	3,7	3,5	7,9	0,4	5,0	2,1	2,1	100,0

Tablo 8’de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin yaklaşık % 30’u okudukları bölümlerini 1-5., yaklaşık % 23’ü ise 6-10. arası sırada tercihte bulunmuşlardır. Öğrencilerin yaklaşık % 75’inin bölümlerini tercihte ilk 15 sırada yer verdikleri rahatlıkla belirtilebilir. Bununla birlikte birinci sırada tercihte bulunanların oranının % 7 düzeyinde kaldığı; bu oranının yarısının ise Karadeniz Bölgesinden gerçekleştiği görülmüştür.

Ankete katılan öğrencilerin bölüm tercih nedenlerine bakıldığında ise şu hususlarla karşılaşmıştır. Öncelikle öğrencilerin bu soruda birden çok sık işaretlediklerini, ancak sadece ilk tercihlerinin dikkate alındığını belirtmek yararlı olacaktır. Bu kısıtla birlikte ortaya çıkan durum, öğren-

cilerin ağırlıklı olarak(% 75) kamu sektöründe istihdam edilmek üzere bölümlerini tercih ettiklerini ortaya koymaktadır. Bu tablo toplumda geçerli “devlet kapısı” deyiminin değişmediğini veya bir diğer ifadeyle “iş için okuma” alışkanlığının devam ettiği biçiminde yorumlanabilir. Özel sektörde istihdam amacıyla tercih edenlerin oranı % 20’lerde kalırken, aile isteği ve okumuş olmak için seçeneğini işaretleyenlerin oranı % 4 olarak gerçekleşmiştir.

Aşağıda Tablo 9’da ankete katılan öğrencilerin üniversite ve fakülteye yönelik memnuniyet düzeyleri, Tablo 10’da ise üç büyük bölüm bağlamında bölüm ve muhasebe eğitime yönelik memnuniyet düzeyleri dağılımı yer almaktadır.

Tablo 9: Ankete Katılan Öğrencilerin Üniversite ve Fakülte Memnuniyet Düzeyleri Dağılımı

	Düzye	Hiç memnun Değil	Memnun Değil	Kararsız	Memnun	Çok Memnun	Toplam
Üniversite Memnuniyet Düzeyi	Kız	70	123	31	973	153	1350
	Erkek	102	154	65	623	113	1057
	Toplam	172	277	96	1596	266	2407
	Yüzde	7,1	11,5	4,0	66,3	11,1	100,0
Fakülte Memnuniyet Düzeyi	Kız	73	224	57	850	132	1336
	Erkek	98	150	69	594	135	1046
	Toplam	171	374	126	1444	267	2382
	Yüzde	7,2	15,7	5,3	60,6	11,2	100,0

Tablo 9’da görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin yaklaşık % 60 - % 75’i üniversite ve fakülteden memnun durumdadır. Memnun olmayanların oranı yaklaşık % 20 olarak gerçekleşmiştir. Bu duru-

mun nedenlerinin üniversite ve fakülte yönetimlerince araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması gelecekteki öğrenci tercihlerinde yararlı olabilir.

Tablo 10: Ankete Katılan Öğrencilerin Bölüm ve Muhasebe Eğitime Yönelik Memnuniyet Düzeyleri Dağılımı

	Bölüm	Hiç memnun Değil	Memnun Değil	Kararsız	Memnun	Çok Memnun	Toplam
Bölüm Memnuniyet Düzeyi	İktisat	25	39	25	223	50	362
	İşletme	61	116	57	507	112	853
	Maliye	52	107	56	537	107	859
	Toplam	138	262	138	1267	269	2074
	Yüzde	6,7	12,6	6,7	61,1	13,0	100,0
Muhasebe Eğitimi Memnuniyet Düzeyi	İktisat	30	66	58	95	12	261
	İşletme	88	125	102	345	122	782
	Maliye	66	98	124	245	79	612
	Toplam	184	289	284	685	213	1655
	Yüzde	11,1	17,5	17,2	41,4	12,9	100,0

Tablo 10’da görüldüğü gibi bölümlere ilişkin öğrenci memnuniyet düzeyi üniversite ve fakülte oranları ile paralellik arz etmektedir. Bu durum bölümler bazında da farklılık göstermemektedir. Ancak muhasebe eğitime yönelik memnuniyet düzeyinin diğerlerine nazaran daha düşük seviyede kaldığı görülmektedir. Kararsızlar bir kenara bırakılıp, göstergeler “memnun” ve “memnun değil” şeklinde ikili skalaya dönüştürülerek incelendiğinde, bölümlere yönelik muhasebe eğitimi memnuniyet düzeyi şu şekilde oluşmaktadır. Buna göre İktisat Bölümü % 41 memnun; % 37 memnun değil; İşletme Bölümü % 60 memnun; % 27 memnun değil ve Maliye Bölümü % 53 memnun; % 27 memnun değil olarak gerçekleşmiştir. Bölüm ayırımı yapmaksızın, kararsızların oransal olarak dağıtımı ile birlikte ankete katılan öğrencilerin yaklaşık % 65’inin muhasebe eğitiminin düzeyinden “mem-

nun”;yaklaşık % 35’inin ise “memnun olmadığı” olduğu sonucu çıkarılabilir.

Öteyandan memnuniyet düzeyine paralel olarak muhasebe eğitiminin kalite düzeyinin sorgulandığı bir diğer soruda “muhasebe eğitiminin kalite düzeyini” yeterli görmeyen öğrenciler bu durumun nedenleri olarak; öğretici ve dersin sunumundan kaynaklanan sorunlar (%38), sınıfların kalabalık oluşu (% 32), öğrencilerden kaynaklanan sorunlar (%10), kitap-not gibi ders araç gereç eksikliği (% 9), derslerin ilk yıllarda verilmesi (% 9) ve yetersiz teknoloji kullanımı (% 3) şeklinde sıralamışlardır.

Aşağıda Tablo 11’de ankete katılan öğrencilerin mezuniyet sonrası iş bulabilmeye yönelik beklentileri “herhangi bir iş” ve “alanla ilgili bir iş” çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Tablo 11: Ankete Katılan Öğrencilerin Mezuniyet Sonrası İş Bulabilmeye Yönelik Beklentileri

Mezuniyet Sonrası İş Bulma Beklentisi	Bölüm	Herhangi Bir İşte Çalışabilme		Bölümle İlgili İşte Çalışabilme		Bölümle İlgili İşte Çalışma Beklentisi "Hayır" Nedenleri			
		Evet	Hayır	Evet	Hayır	Bilgi Yetersizliği	Özgüven Sorunu	Piyasa Şartları	Çevre Yetersizliği
		İktisat	114	77	329	30	35	13	74
İşletme	273	211	758	70					
Maliye	255	213	782	37					
Toplam	642	501	1869	137	35	13	74	15	
Yüzde	56,2	43,8	93,2	6,8	25,5	9,5	54,0	10,9	

Tablo 11’de görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (% 93,2) okuduğu alanla ilgili bir iş bulabileceğini düşünmektedir. Herhangi bir işte çalışabileceği beklentisi olan öğrenci oranının % 56,2 düzeyinde olması, sorunun kısmen yanlış algılanmış olabileceğini çağrıştırmaktadır. Bu durum herhangi bir işte çalışmak yerine öğrencilerin bölümleri ile ilgili işte çalışma arzularının olduğu biçiminde de yorumlanabilir.

Öteyandan öğrencilerin gelecekteki iş beklentilerine paralel olarak, bölümleri ile

ilgili bulacakları işte muhasebe eğitiminin yeterlilik düzeyinin sorgulandığı bir diğer soruda ise öğrencilerin yaklaşık % 47’sinin yeterli; % 35’inin yetersiz ve % 18’inin ise kararsız oldukları görülmüştür. Muhasebe eğitiminin yeterliliği ile ilgili bu sorunun 4 ve üzeri sınıftaki öğrencilerce cevaplandırılması özellikle vurgulanmış, değerlendirme bu haliyle yapılmıştır.

Aşağıda Tablo 12’de ankete katılan öğrencilerin lisansüstü eğitim istekleri ve lisansüstü eğitim isteklerinin hangi alanda olduğu yer almaktadır.

Tablo 12: Ankete Katılan Öğrencilerin Lisansüstü Eğitim İsteği Dağılımı

Lisansüstü Eğitim İsteği		Toplam	Yüzde	Lisansüstü Eğitim İsteği Alan Dağılımı						Toplam	Yüzde
					Muhasebe ve Finansman	Pazarlama	Yönetim Organizasyon	İktisat	Maliye		
Evete	1282	57,6	Yüksek Lisans	184	73	257	173	318	1005	81,6	
Hayır	942	42,4	Doktora	20	18	32	96	60	226	18,4	
Toplam	2224	100,0	Toplam	204	91	289	269	378	1231	100,0	
			Yüzde	16,6	7,4	23,5	21,9	30,7	100,0		

Tablo 12'de görüldüğü gibi öğrencilerin % 57,6'sı lisansüstü eğitim yapmak istemektedir. Öğrencilerin lisansüstü isteklerinin ağırlıklı olarak sırası ile maliye (% 31), yönetim ve organizasyon (% 24), iktisat (% 22) ve muhasebe ve finansman (% 17) şeklinde gerçekleştiği görülmektedir.

Yüksek Lisans'a yönelik bu dağılımın Doktora için de geçerli olduğunu belirtmek gerekir.

Aşağıda Tablo 13'te ankete katılan öğrencilerin barınma, Tablo 14'te ise ailevi durumları ile ilgili genel görünümüne yer verilmiştir.

Tablo 13: Ankete Katılan Öğrencilerin Barınma Olanakları Dağılımı

		Kişi	Devlet Yurdu	Özel Yurt	Ev	Aile Yanı	Toplam	Yüzde
Barınma Durumu	Kız	Tek Kişi	0	48	33	26	107	7,9
		İki Kişi	0	196	68	16	280	20,6
		3 veya Fazla	427	80	277	188	972	71,5
		Toplam	427	324	378	230	1359	100,0
		Yüzde	31,4	23,8	27,8	16,9	100,0	
Barınma Durumu	Erkek	Tek Kişi	0	19	46	18	83	7,9
		İki Kişi	0	58	84	12	154	14,7
		3 veya Fazla	193	80	430	105	808	77,3
		Toplam	193	157	560	135	1045	100,0
		Yüzde	18,5	15,0	53,6	12,9	100,0	

Tablo 13'te görüldüğü gibi kız öğrencilerin çoğunluğu devlet yurdu(% 31,4) ile evde (% 27,8); erkek öğrenciler ise ağırlıklı olarak evde (% 53,6) kalmaktadır. Öğren-

cilerin ağırlıklı olarak 3 veya daha fazla kişi (% 75) ile kaldıkları görülen bir diğer durumdur.

Tablo 14: Ankete Katılan Öğrencilerin Ailevi Durumları Genel Görünümü

	Anne		Baba		Kardeş Sayısı			Aile Gelir Düzeyi					
	Sağ	Ölü	Sağ	Ölü	Bir-İki	Üç-Dört	Beş ve Üzeri	500,-TL ve altı	500,-TL 1.000,-TL	1.001,-TL 1.500,-TL	1.501,-TL 2.000,-TL	2.001,-TL 2.500,-TL	2.501,-TL ve üzeri
Kız	1349	19	1270	92	676	467	158	108	426	380	205	101	88
Erkek	1041	18	1006	52	542	296	147	103	324	287	159	77	73
Toplam	2390	37	2276	144	1218	763	305	211	750	667	364	178	161
Yüzde	98,5	1,5	94,0	6,0	53,3	33,4	13,3	9,1	32,2	28,6	15,6	7,6	6,9

Tablo 14’te görüldüğü gibi ankete katılan öğrenciler; ağırlıklı olarak anne - baba sağ; çoğunlukla (% 53,3) bir-iki kardeş ve 500,-TL-1.000,-TL gelir düzeyine sahiptir. Anne ve babanın mesleki durumlarına ilişkin ise anne açısından ağırlıklı olarak “ev hanımı” olmakla birlikte bankacı, memur, öğretmen, serbest meslek, hemşire, vb.; baba açısından ise akademisyen, avukat, asker, bankacı, çiftçi, emekli, serbest meslek, memur, vb. mesleklerine sahip olunduğu belirtilmiştir.

Genel Değerlendirme ve Sonuç

1979 – 1980 eğitim-öğretim yılında 200 öğrenci ile öğrenim hayatına başlayan KTÜ- İİBF’nin 2008-2009 eğitim-öğretim yılında ulaştığı öğrenci sayısı 7 165’tir. Geçen 29 yıllık süreçte bölüm sayısını 2’den II.öğretim dahil 14’e çıkartan fakülte, öğretim elemanı sayısını 109’a çıkarmıştır.

KTÜ-İİBF öğrencilerinin genel görüşmelerini bölümler bazında ve muhasebe eğitiminin düzeyi ile birlikte öğrencilerin geleceğe yönelik beklentileri, muhasebe eğitiminin bu beklentileri karşılama düzeyi gibi konularda öğrenci yaklaşımının incelenmesini amaçlayan bu çalışmada özetle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

- Kayıtlı öğrencilerin % 34’ü oranında 2 451 öğrenciye anket uygulanmış; ankete % 56’sı kız, % 44’ü erkek öğrenciler katkı sağlamıştır. Ankete katılan öğrencilerin % 59’u normal öğretim; % 41’i II. öğretim öğrencisi olup ankete bütün bölümlerden katılım sağlanmıştır. En çok katılım ise sırasıyla İşletme, Maliye ve İktisat bölümlerinden gerçekleşmiştir.

- Ankete katılan öğrencilerin % 49’unun Karadeniz, % 51’inin ise diğer bölgelerden geldiği görülmüştür. Karadeniz Bölgesi doğumlu öğrencilerin % 20’si Trabzon seçeneğini işaretlemiştir. Bütün bölgelerden öğrenci olduğu görülmekle birlikte İç Anadolu ve Marmara bölgelerinin Karadeniz Bölgesini takip ettiği görülmüştür.

- Öğrencilerin ağırlıklı olarak düz lise (% 65) çıkışlı oldukları, buna karşın ticaret ve meslek lisesi çıkışlı öğrenci sayı-

sının çok düşük olduğu; yabancı dil açısından ise orta seviyede İngilizceye sahip oldukları görülmüştür.

- Öğrencilerin yaklaşık % 75’inin okudukları bölüme tercihte ilk 15 sırada yer verdikleri, birinci sırada tercihte bulunanların oranının ise % 7 düzeyinde kaldığı, bu oranının yarısının ise Karadeniz Bölgesinden gerçekleştiği görülmüştür.

- Öğrencilerin bölüm tercih nedenleri olarak kamu sektöründe istihdam edilmek olduğu görülmüştür. Bu durum toplumda geçerli “devlet kapısı” yaklaşımının devam ettiği biçiminde yorumlanabilir.

- Üniversite, fakülte, bölüm ve muhasebe eğitimine yönelik öğrenci memnuniyet düzeyinin genele yüksek olduğu, ancak muhasebe eğitimine yönelik memnuniyet düzeyinin diğerlerine nazaran düşük görüldüğü; öğrencilerin % 57,6’sının lisansüstü eğitim yapmak istediği, alan olarak ta sırası ile maliye, yönetim ve organizasyon, iktisat ile muhasebe ve finansman’ı tercih ettikleri; çoğunluğu devlet yurdu ile evde olmak üzere ağırlıklı olarak 3 veya daha fazla kişi ile kaldıkları görülmüştür.

Etkin kararlar için kaliteli bilginin öneminin arttığı dünyada muhasebe eğitiminin kaliteli bilgi üretecek bireyleri yetiştirme sorumluluğu günden güne artmaktadır. Kuşkusuz bu durum, muhasebeye öğretim elemanı ve müfredat açısından ağırlıklı olarak bünyesinde yer veren KTÜ-İİBF için de geçerlidir. Muhasebe eğitiminin belirtilen sorumluluğunun yerine getirilmesi için öğrencilerce ortaya konan memnuniyetsizlik yaratan durumların üniversite ve fakülte yönetimleri ile öğretim elemanlarınca değerlendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması son derece önemli gözükmektedir. Teknolojik imkanlardan azami ölçüde istifade ederek, “öğrenmeyi-öğretme” ve “hayat boyu öğrenmeyi” esas alan pedagojik yaklaşımlarla, mevcudu düşük sınıflarda eğitimin yapılması özetle önerilebilir.

Yararlanılan Kaynaklar

AYSAN, Mustafa; “Türkiye’de Muhasebe Eğitimi Nasıl Yapılmalıdır?”, **Türkiye I. Mu-**

hasebe Eğitimi Sempozyumu, (20-21 Nisan 1979, Antalya), ss.250-284.

DAŞTAN, Abdulkerim; Bilgi ve Eğitim Teknolojilerinde Yaşanan Gelişmelerin Muhasebe Eğitimine Etkisi: Türkiye Değerlendirmesi, SPK Yayını, Nr: 209, Ankara, 2008.

DEMİRKAN, Şefika; "Muhasebe Eğitim Yöntemleri", **Türkiye XX. Muhasebe Eğitimi Sempozyumu** (23-27 Mayıs 2001, Antalya), ss.51-66.

DURŞUN, Adem; Muhasebe Eğitiminde Kalite Arayışı, Seçkin Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş., Muhasebe ve Finansman Dizisi:14, Ankara, 2006.

DOYLEZ, W.; "Reforming Accounting Education" **Journal of Accountancy**, (August 1993), Vol.176, Issue. 2, pp.76-81

<http://www.ktu.edu.tr/kurulus.php> - 15.01.2009

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültelerini Tanıyalım, Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, MUFAD, 2000, sayı:6, ss.98-103.

<http://iibf.ktu.edu.tr> -12.01.2009

KTÜ- İİBF Dekanlık

III

Dünyada ekonomik bütünleşme ile siyasal ayrışmanın tuhaf birleşimi, ikisinin birbirleriyle bağını anlamaya yönelik daha derin sorgulamalara gitmeyi gerektiriyor. Dine ilginin artması, ekonomi alanındaki aynileşmeye yönelik bir tepki olarak yorumlanabilir. Dinsellik gerek farklılıkların ifade olanağı olarak ve gerekse teknoloji ile beslenen tek biçimlilik eğilimine fren olarak, kültürel sınırların çizildiği zemini teşkil ediyor. Bir zeminde kaydedilen kimlik, bir başkasında yeniden kazanılıyor. Küreselleşmenin deoreye girmesi, tek biçimliliğin panzehiri olarak özgülçülüğü teşvik ediyor. Makro düzeyde yaşanan aidiyet duygusunun kaybolması, mikro düzeydeki egemenliklerle telafi ediliyor.

Regis Debray – NPQ Türkiye – Sayı 5, 2009.

IV

Siyasal bölünme, ekonomik bütünleşmeye yönelik bir saldırı içinde. Küreselleşme, ikiz kardeşleri olan içe kapanma ile yeniden düzenleme, zıtlasma ile yayılma, kültürsüzleşme ile yeniden kültür edinme gibi karşıtlıkları da hesaba katarak geliştirilmelidir... Yerelciliklerin boy göstermesi, küreselleşmeyi sakatlamaz. Tersine bunlar, zaten küreselleşmenin ürünleridir. Her yeni ileri hamle kaçınılmaz olarak kutsal nitelikte, savunmacı bir toprak aidiyeti mekanizmasını da açığa çıkarır. Toprak ile kutsallık el ele yürür...

Regis Debray – NPQ Türkiye – Sayı 5, 2009.

V

Dinin halkın afyonu değil, zayıfın vitamini olduğu ortaya çıktı. Demokratik devletler maddi gelişme dışında bir marifet vaat etmedikten sonra, yoksuldan da yoksul insanları bu vitaminden yoksun bırakmak nasıl mümkün olabilir? Dinci bağnazların işini kolaylaştıran şeyin, serbest bırakılmış bir uygar din yokluğu, agnostik bir maneviyat eksikliği, güvenilir bir siyaset ve toplumsal etik yokluğu olduğunu görmeliyiz... İktidar kulelerinin tepesindeki bilgiçlerimiz Dow Jones endeksleriyle daha az ilgilenmelidir, hiç kuşkusuz aşığalarda camilere ve kiliselere koşanlar çok daha az olurdu...

Regis Debray – NPQ Türkiye – Sayı 5, 2009.